

Voorzitter

De **voorzitter**: De overige ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

a. de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen:

- het wetsvoorstel Opheffing van het bezwaar van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitgaven ten laste van hoofdstuk VIII (Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 1994 met betrekking tot rechtspositionele uitkeringen (24436);

b. de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken:
- Goedkeuring van het op 10 december 1982 te Montego-Bay tot stand gekomen Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, met bijlagen, en van de op 29 juli 1994 te New York tot stand gekomen Overeenkomst betreffende de uitvoering van Deel XI van genoemd Verdrag, met bijlage (24433, R1549);

c. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken:
- het wetsvoorstel Aanpassing van een aantal wetten in verband met de privatisering van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds (Aanpassingswet privatisering ABP) (24441);

d. de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij:
- de nota LNV-kennisbeleid tot 1999 (24430);

e. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport:
- het wetsvoorstel Wijziging van de artikelen 3a en 15 van de Ziekenfondswet (24419);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekos-

ten en enige andere wetten in verband met afschaffing van verzekeraarsbudgettering ten aanzien van de kosten van AWBZ-verstrekingen (24429);

f. de vaste commissie voor Financiën:

- het rapport van de tijdelijke commissie Toezicht van de Verzekeringskamer, onder meer op de N.V. Levensverzekering Maatschappij Vie d'Or (23669, nrs. 10 en 11).

Mij is gebleken dat een korte heropening van de beraadslaging nodig is in verband met de begroting van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij voor 1996 (24400-XIV). In verband met verblijf buitenslands van de minister zal deze heropening eerst donderdag in de loop van de middag kunnen plaatsvinden. De stemmingen onder agendapunt 5 komen voor hedenmiddag dus te vervallen.

Inmiddels is mij ook gebleken dat de leden M.B. Vos en Van Middelkoop hun moties op resp. de nrs. 14 en 24 wensen te wijzigen.

De motie-M.B. Vos/Stellingwerf (24400-XIV, nr. 14) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat de groei van de biologische landbouw in Nederland achterblijft bij die in andere Europese landen;

overwegende, dat versterking van de concurrentiekracht van de biologische landbouw door de regering terecht als prioriteit wordt aangemerkt;

verzoekt de regering de evaluatie van de beleidsnotitie Biologische landbouw vergezeld te doen gaan van een plan van aanpak, waarin wordt aangegeven op welke wijze een substantiële groei van de biologische sector en van het marktaandeel van biologische producten in de komende jaren bevorderd kan worden en welke middelen en instrumenten concreet voor het bereiken van die doelen

zullen worden aangewend,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is voorgesteld door de leden M.B. Vos en Stellingwerf. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 27 (24400-XIV).

De motie-Van Middelkoop/Van der Vlies (24400-XIV, nr. 24) is in die zin gewijzigd, dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat ingevolge de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren experimenten met genetisch gemanipuleerde dieren onderworpen moeten worden aan een ethische toets;

voorts overwegende, dat uit de aard van deze normatieve toets voortvloeit dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen dieren die in het binnenland of in het buitenland genetisch zijn gemanipuleerd;

verzoekt de regering te bevorderen dat in relevante Europese regelgeving het "nee, tenzij"-principe uit de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren als uitgangspunt wordt opgenomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Deze gewijzigde motie is voorgesteld door de leden Van Middelkoop, Van der Vlies en Van den Bos. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 28 (24400-XIV).

Deze gewijzigde moties zijn inmiddels rondgedeeld en maken onderdeel uit van de beraadslaging.

Overigens wijs ik erop dat een heropening valt binnen de spreektijden die zijn toebedeeld voor de begrotingsbehandeling.

Waarde collega's! Wij hebben vandaag bezoek van mevrouw Ginwala, de voorzitter van het parlement van Zuid-Afrika. Zij zit in de loge en ik heet haar namens u allen van harte welkom.

Minister-president Kok

(Applaus)

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Hofstra aan de minister-president, over **zijn uitspraken over de huurverhogingen en de huursubsidies**.

De heer **Hofstra** (VVD): Voorzitter! Tijdens de persconferentie op vrijdag 13 oktober jl. heeft de minister-president sympathieke uitspraken gedaan over de huurstijgingen in de komende jaren en ook over de huursubsidie. In Het Parool van 13 en 14 oktober jl. zijn dergelijke uitspraken eveneens terug te vinden. De strekking in de opmerkingen is dat de huurverhogingen de komende jaren lager moeten uitvallen dan de laatste jaren en tevens dat mensen met lage inkomens die duur wonen via een herziening van de individuele huursubsidie moeten worden ontzien.

Nogmaals, het zijn sympathieke opmerkingen. Ook de VVD-fractie heeft geen enkele behoefte aan onnodige huurverhogingen. Echter, gelijktijdig roepen de uitspraken van de minister-president verbazing en

verwarring op. Hij wekt verwachtingen die waarschijnlijk niet haalbaar zijn. Wat bedoelt de minister-president nu eigenlijk met zijn uitspraken? Ze lijken in strijd met recent vastgesteld beleid, met name met de zogenoemde bruteringswet en de daarbij overeengekomen huurverhogingen. Voorshands wil ik de volgende drie vragen stellen.

1. Welke aanleidingen zijn er sinds de recent gehouden algemene en financiële beschouwingen geweest om nu tot de aangekondigde koerswijziging te komen?

2. De premier noemde de bruteringswet het werk van Heerma. Maar het was toch het kabinet-Kok dat dit wetsvoorstel in het voorjaar van 1995 met succes in de Tweede Kamer heeft verdedigd? Het kabinet neemt nu toch geen afstand van deze wet?

3. In het geval het kabinet geen afstand van deze wet neemt, dan geldt dat de corporaties financieel verzelfstandigd zijn en dat het Rijk nog slechts beperkte invloed heeft op de gemiddelde huurverhoging. Hoe wil het kabinet bewerkstelligen dat de huurverhogingen, van gemiddeld 3,5% tot het jaar 2010, substantieel worden verlaagd?

Minister **Kok**: Voorzitter! De verbazing van de heer Hofstra

verbaast mij enigszins. Hij vraagt of er nieuwe feiten zijn sinds de politieke beschouwingen. Neen, die zijn er nauwelijks. Ik heb tijdens de politieke beschouwingen deze opmerkingen gemaakt. Ook over beide componenten van mijn uitspraken van het afgelopen weekend heb ik in de politieke beschouwingen gesproken. Bij de subsidies ging het om de vraag of het mogelijk is, juist met het oog op de positie van de zwaksten in de samenleving, tot zekere herschikkingen in het geheel van de IHS te komen. Dit is overigens geen eenvoudige zaak. In het kader van de armoedebestrijding is het meer dan de moeite waard om dit te proberen. Ik heb met betrekking tot de huurstijging gezegd dat ik hoopte dat door een paar omstandigheden in de periode die nu voor ons ligt de huurstijging minder uitbundig zal zijn dan de afgelopen jaren. Ik heb gewezen op de inflatie die nu een stuk lager ligt en op de lagere rente. Ik heb toen ook al gezegd dat de bruteringsoperatie die de heer Heerma als lid van het vorige kabinet heeft gevoerd, tot een afronding is gebracht. De resultaten hebben ertoe geleid dat het huidige kabinet dit in de Kamer heeft verdedigd. Ik zie niet in, kijkend naar de bedoeling, de uitkomsten van de bruteringsoperatie en de lagere inflatie en rente, waarom de grond moet ontvallen aan de verwachting \pm en dat is iets anders dan mensen blij maken \pm dat in de komende periode de huurstijging wat lager kan zijn dan we in de achterliggende jaren gewend waren.

Een andere vraag is hoe het staat met de 3,5% waarop het bruteringsakkoord voor een langere periode is gebaseerd. Hierover is het laatste woord nog niet gezegd omdat dit onder andere samenhangt met de hoogte van de inflatie. Een interessant cijfer is het inflatiecijfer 2. Indien de inflatie van 2 neerwaarts wordt onderschreden \pm wij krijgen dan een lagere inflatie dan 2% per jaar \pm dan kan een geheel andere situatie rondom de 3,8% ontstaan.

Al met al komt het mij voor dat ik geen aanleiding tot verbazing heb hoeven geven. Als dat wel het geval is geweest, heeft dit vragenuur in ieder geval het voordeel dat ik degenen die wat slecht naar de algemene beschouwingen hebben geluisterd, alsnog heb kunnen informeren.